

Notat - Vejenes tilstand – vedligeholdelse og efterslæb (vejkapital)

Sagsnavn: Budget 2026-29
Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-24
Skrevet af: Anja Farver Baastrup
E-mail: anja.farver.baastrup@randers.dk
Forvaltning: Udvikling, Miljø og Teknik
Dato: 1. august 2025
Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2026-2029)

Vinteren 2024/2025 har igen været hård mod kommunens veje på grund af store gentagne mængder af vand og frost, der har resulteret i store revner, afskallinger og slaghuller. På grund af den generelt dårlige stand af vejene, er det svært at få reparationerne til at få ordentlig fat, og de har tendens til med tiden at gå løse igen. Dette risikerer at forværres de kommende år, hvis der ikke afsættes yderligere ressourcer.

Hertil kommer, at det på grund af den lavere stand af vejene koster mere at udlægge slidlag, da det kræver større reparationer af det underliggende bærelag. Der udlægges altså i dag mindre kvm slidlag, end der gjorde for år tilbage for de samme penge, selvom priserne på asfalt ikke har ændret sig markant de seneste år.

Der er i 2025 afsat ca. 25 mio. kr. til asfaltbelægninger herunder kørebaner, cykelstier, parkeringspladser mv. Der er i 2025 budgetteret med 11,0 mio. kr. nye asfaltbelægninger og 14,0 mio. kr. til reparationer af asfaltbelægninger inkl. en overførsel fra 2024 på 4 mio. kr.

Reparationernes andel af det samlede forbrug på asfaltbelægninger er steget fra 28 % i 2021 til 33 % i 2024. En stigning, som baseret på forbruget i første halvdel af 2025 forventes at fortsætte i 2025. Reparationer bidrager ikke til en forøgelse af vejkapitalen.

Vejkapital

Forvaltningen har i juni 2025 fået lavet en beregning af vejenes kapitalværdi samt antallet af lavstand-veje i dag og 10 år ud i fremtiden på baggrund af tilstandsregistreringer af kørebanerne.

Kommunens nyværdi af vejene er opgjort til 1,524 mia. kr. Kommunens vejkapital i år 2025 blev beregnet til 1,156 mia. kr., hvormed vejkapitalen afviger med -0,368 mia. kr. Der er i dag 1094 km vej i Randers Kommune, hvoraf 414 km er lavstand-veje i 2025.

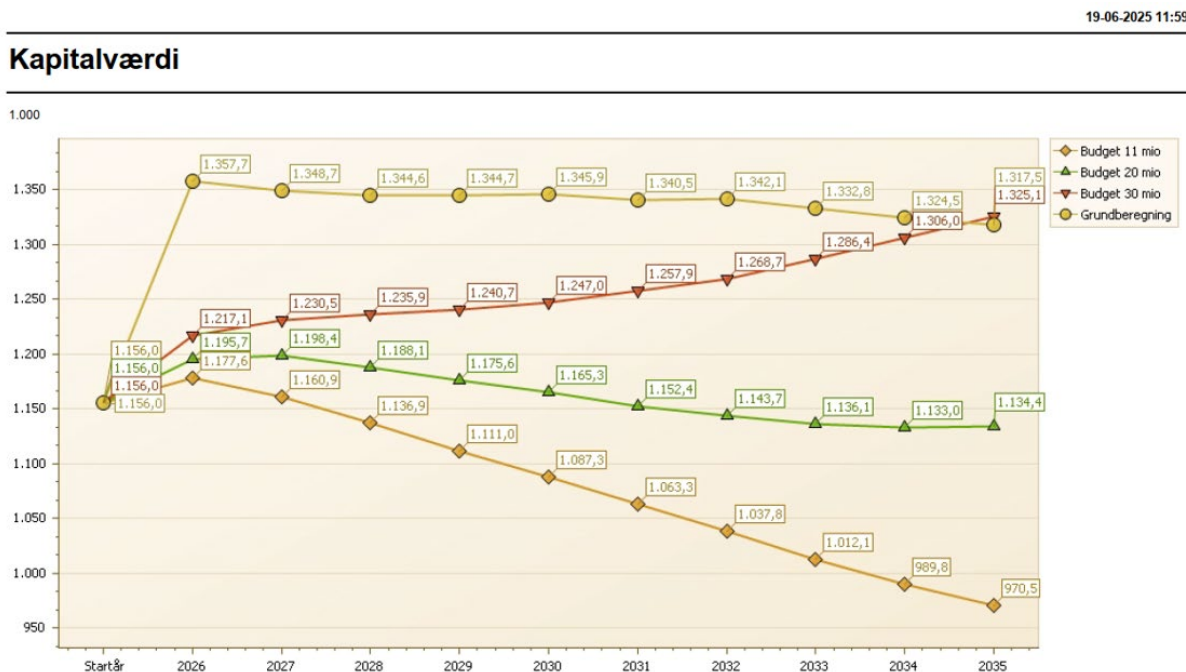
Programmet fastlægger, om en vej er lavstand ud fra tilstandsregistreringerne for det indeværende år samt en fremskrivning af gamle tilstandsregistreringer for de veje, som ikke er kørt i indeværende år. En lavstand-vej bedømmes ud fra forskellige parametre, blandt andet små og store revner, krakelering, udtørring, sporkøring og slaghuller. Det skal bemærkes, at programmets beregninger og anbefalinger er teoretiske.

Der er beregnet forskellige scenarier for fremtidens vejkapital afhængig af de afsatte midler til nye asfaltbelægninger. Der er lavet beregninger for 3 scenarier, hvor der afsættes henholdsvis 11 mio. kr. (svarende til det oprindelige budget 2025), 20 mio. kr. og 30 mio. kr. årligt til nye asfaltbelægninger. Derudover er der lavet en grundberegning. Definitionen på grundberegningen er, at der bruges et

engangsbeløb på 136 mio. kr. på nye asfaltbelægnings her og nu. Dette svarer til det beløb, der i dag skal til, hvis antallet af lavstand-veje skal være 0 km.

Nedenstående figurer viser udklip fra beregningen fra år 2025. Vejenes kapitalværdi for startåret er 1,16 mia. kr., og der er ca. 414 km. lavstand-veje.

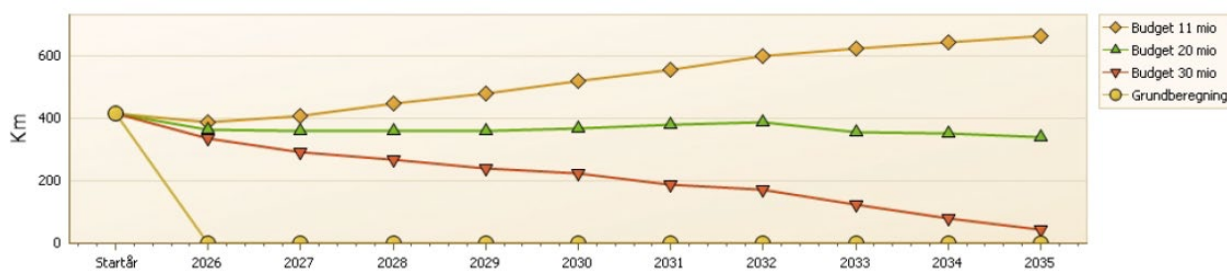
Figur 1 Udvikling i vejenes kapitalværdi ved forskellige scenarier

Figur 2 Udvikling i antal km lavstand-veje ved forskellige scenarier

Lavstandard grafisk

10 År

Figurerne viser, at med det nuværende budget 2025 (11 mio. kr.) vil kapitalværdien falde til 0,97 mia. kr. i år 2035 samtidig med, at antallet af lavstand-veje øges til 665 km. Dette svarer til mere halvdelen af vejene i Randers Kommune.

Scenariet med et budget på 20 mio. kr. svarer til, at budgettet øges fra de nuværende 11 mio. kr. til 20 mio. kr. årligt. Hermed fastholdes den nuværende kapitalværdi af vejene og antallet af lavstand-veje forbliver stort set på det nuværende niveau. Det vil sige, at for at bibeholde den nuværende standard og kvalitet af vejene, skal der tilføres et budget på knap 10 mio. kr. årligt til området.

Scenariet med et budget på 30 mio. kr. svarer til, at budgettet øges fra de nuværende 11 mio. kr. til 30 mio. kr. årligt. Med et budget på 30 mio. kr. vil det være muligt at øge vejens kapitalværdi til 1,33 mia. kr. over en tiårig periode samtidig med, at antallet af lavstand-veje vil nærme sig 0 km.

Grundberegningen viser, at hvis antallet af lavstand-veje skal ned på 0 km, skal der her og nu bruges 135 mio. kr. på nye asfaltbelægninger. Hermed kommer kapitalværdien til at blive øget til 1,358 mia. kr. med det samme. Grundberegningen fungerer primært som et teoretisk sammenligningsværktøj, da det logistisk ikke er muligt at asfaltere så mange veje på en gang.

Det nuværende budget til nye asfaltbelægninger er således ikke tilstrækkeligt til at sikre vejkapitalen. Hvis beløbet ikke hæves, vil standen af vejene fortsætte med at falde i de kommende år.

Forvaltningen vurderer, at budgettet til nye asfaltbelægninger skal hæves fra de nuværende 11 mio. kr. til minimum 20 mio. kr. årligt. Med et budget på 20 mio. kr. årligt vil vejkapitalen og dermed standen af vejene blive fastholdt på det nuværende niveau og antallet af lavstand-veje vil forblive på cirka det samme som på nuværende tidspunkt over de næste 10 år.

Asfaltrelaterede henvendelser og afledte opgaver

Henvendelser fra borgere samt tilsyn indmeldes i driftssystemet DriftWeb som henvendelser, hvorefter forvaltningen opretter opgaver til de forskellige henvendelser. Opgaverne prioriteres i forhold til, hvor kritiske de er. For slaghuller i asfalten foretages vurderingen ud fra størrelsen på de konkrete slaghuller, slaghullets placering i kørebanen samt trafikmængden på vejen.

Antallet af henvendelser vedrørende huller i asfalten var, jf. tabel 1 nedenfor, 1.951 i 2024. Mængden af henvendelser er således steget markant i forhold til årene 2021, 2022 og 2023, hvor der kun var henholdsvis 703, 1.077 og 1.413 henvendelser. Antallet af henvendelser i de første 6 måneder af 2025 har været 955. Antallet af huller i kørebanerne er afhængig af de vejrlige forhold over vinteren men er også et resultat af den generelle stand af vejene i kommunen.

Tabel 1: Antal henvendelser og oprettede opgaver vedrørende asfalt i DriftWeb

DriftWeb	2021	2022	2023	2024	2025 (6 måneder)
Antal henvendelser på DriftWeb om asfalt	703	1077	1413	1951	955
Antal henvendelser på DriftWeb om asfalt (1. kvartal)	178	352	541	941	592
Antal opgaver oprettet på DriftWeb	549	1023	855	1658	796
Antal opgaver oprettet på DriftWeb (1. kvartal)	128	315	426	704	525

Det bemærkes, at antallet af henvendelser og opgaver ikke stemmer overens, da et hul i vejen godt kan være meldt ind som en henvendelse af flere omgange. Yderligere kan en opgave i DriftWeb godt bestå af

flere slaghuller på en længere strækning. Derudover reparerer de udførende asfalthold under normale omstændigheder ligeledes de kritiske huller, som de kører forbi, hvilket ikke dokumenteres i systemet.

Vejenes stand medfører ekstraarbejde og et øget ressourceforbrug. Dette skyldes, at der bliver anmeldt mange huller i asfalten, som kræver midlertidig afspærring og skiltning, indtil hullerne bliver repareret. Derudover bliver der i vinterhalvåret udført midlertidig lapning af hullerne, da der ikke kan laves permanente reparationer af slaghuller ved kolde temperaturer. Dette medfører derfor dobbeltarbejde. Grundet de mange huller i vejene kommer der mange henvendelser til forvaltningen om vejenes stand og huller i vejene, som forvaltningen skal bruge ressourcer på at besvare.

De fleste anmeldelser til kommunens forsikringskontor vedrører vejområdet. Antallet af anmeldte og behandlede ansvarsskader er steget fra 62 i 2023 til 107 i 2024. Hovedårsagen til stigning er en markant stigning af skader på borgeres køretøjer forårsaget af huller i vejbanen. Dog er der i efteråret 2024 og vinteren 2025 registreret en normal frekvens anmeldte skader på området igen.

Økonomi

Budgettet til asfaltbelægninger udgør ca. 25 mio. kr. i 2025. Heraf er 11,0 mio. kr. afsat til nye asfaltbelægninger og 14,0 mio. kr. (inkl. en overførsel fra 2024 på 4 mio. kr.) til reparationer af asfaltbelægninger.

Med budget 2025-2028 blev budgettet til vejvedligeholdelse løftet med 1 mio. kr. i 2025 og 2026. I samme budget blev det besluttet, at der skulle udlægges ny asfaltbelægning på parkeringspladsen ved Ulvehøj. Udgiften på cirka 0,9 mio. kr. skulle afholdes af budgettet afsat til belægninger.

Omvendt er der med effektiviserings- og besparelseskatalogerne, som blev vedtaget med budget 2023-2026, sket en reduktion af budgettet til asfaltbelægninger på 0,7 mio. kr. fra 2026 og frem.